

**Голові спеціалізованої вченої ради
ДФ 11.051.009
У Донецькому національному університеті
імені Василя Стуса,
доктору юридичних наук, доценту,
професору кафедри теорії та історії держави
і права та адміністративного права
Донецького національного університету
імені Василя Стуса**

Міхайліній Тетяні Вікторівні

ВІДГУК

**офіційного опонента доктора юридичних наук, професора,
академіка НАПрН України Орлюк О.П. на дисертацію
Оверковського Костянтина Володимировича на тему
«Правове забезпечення введення прав промислової власності в
господарський оборот», подану на здобуття наукового ступеня доктора
філософії за спеціальністю 081 «Право» (галузь знань – 08 «Право»)**

Актуальність обраної теми дисертаційного дослідження. В сучасних умовах розвитку України, коли держава прагне стати повноцінним і економічно потужним учасником глобалізаційних процесів у світі, стан розвитку суспільних відносин у сфері введення прав промислової власності в господарський оборот та інноваційної діяльності стає ключовим чинником досягнення таких прагнень. Процеси введення прав промислової власності в господарський оборот безпосередньо впливають на розвиток економічних відносин, зокрема, на підвищення конкурентоздатності, наукоємності виробництва і продажу товарів, надання послуг та збільшення ринку промислової власності взагалі. Водночас, як свідчить практика здійснення

господарської діяльності в Україні, гострою залишається проблема правового забезпечення введення прав промислової власності в господарський оборот.

Визначальну роль у забезпеченні процесів введення прав промислової власності в господарський оборот має значення визначення термінів у зазначеній сфері, з'ясування правової природи прав промислової власності, аналіз способів та правових форм введення прав промислової власності в господарський оборот, питання захисту прав та інтересів учасників даних відносин тощо.

Законодавство України у сфері введення прав промислової власності в господарський оборот потребує подальшого удосконалення. Рівень правового регулювання зазначених відносин визначає стан використання в господарській діяльності результатів інтелектуальної, творчої діяльності, динаміку розвитку ринку прав інтелектуальної (промислової) власності та інновацій. Проте на сьогодні існує необхідність істотного вдосконалення правового забезпечення цих відносин для запровадження на практиці ефективного механізму введення прав промислової власності в господарський оборот. Потребує правової визначеності як понятійний апарат введення прав промислової власності в господарський оборот, так і умови, способи та правові форми введення цих прав у господарський оборот, захист прав та інтересів учасників відповідних відносин.

Складність правового регулювання у сфері введення прав промислової власності в господарський оборот зумовлюється значною мірою тим, що дана сфера представлена складним поєднанням відносин, пов'язаних із промисловою власністю, зобов'язаннями, конкуренцією, захистом прав споживачів. При цьому провідне місце в системі правового регулювання введення прав промислової власності в господарський оборот займає саме господарське право, адже засоби господарсько-правового регулювання, які сполучають у собі диспозитивні та імперативні начала, здатні забезпечити належний рівень правового регулювання вищевказаних відносин і

ефективний захист не лише приватних інтересів суб'єктів промислової власності, а й публічних і суспільних інтересів.

Проблеми правового забезпечення введення прав промислової власності в господарський оборот були предметом наукового аналізу вітчизняних та іноземних науковців. Однак у наукових роботах, положення та висновки яких враховувалися в дисертаційному дослідженні, особливості правового забезпечення введення прав промислової власності в господарський оборот не були предметом окремого дослідження.

Викладені вище обставини актуалізують проблему науково-теоретичного дослідження правового забезпечення введення прав промислової власності в господарський оборот.

З огляду на зазначене, обрана здобувачем тема дисертації є актуальною і своєчасною для розвитку науки господарського права.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх новизна. Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані дисертантом, своєю переважною більшістю є аргументованими і переконливими. При їх обґрунтуванні та доведенні автором використано широке коло вітчизняних й зарубіжних наукових джерел із господарського права, права інтелектуальної власності, українське і зарубіжне законодавство, матеріали судової практики.

Джерельну базу роботи можна вважати цілком репрезентативною, адже дисертант при проведенні дослідження використав значну кількість наукових і інших джерел (їх список охоплює 251 найменування). Певну увагу дисертантом було виділено аналізу зарубіжного законодавства з питань правового регулювання досліджуваних відносин, зокрема, було проаналізовано законодавство республік Білорусь, Казахстан, Азербайджан тощо. На підставі чого було обґрунтовано доцільність запровадження в національному господарському законодавстві окремих положень, що вплинуть на ефективність правового забезпечення введення прав промислової власності в господарський оборот.

Структура дисертації обумовлена поставленими завданнями та відповідає внутрішньому логічному зв'язку етапів дослідження, складається зі вступу, двох розділів, дев'яти підрозділів, висновків. Всі розділи та підрозділи за своїм змістом є взаємопов'язаними, взаємоузгодженими, а також засвідчують, що автору вдалося виконати поставлені завдання й досягти мети дослідження. Загальний обсяг дисертації складає 238 сторінок, з них основного тексту 199 сторінок. Робота містить також список використаних джерел та додатки.

У дисертації матеріал викладено юридично грамотно та логічно. Ведення наукової дискусії відзначається поміркованою коректністю і аргументованістю. Під час доведення власної позиції автор дотримується академічної етики.

Методологічну основу дисертаційного дослідження складають такі методи наукового пізнання: діалектичний, аналізу й синтезу, формально-юридичний, конкретно-соціологічний, порівняльно-правовий, системного аналізу, формально-логічний та інші. Використання зазначених методів дозволило автору розробити нові концептуальні підходи щодо розв'язання теоретичних та практичних проблем стосовно правового забезпечення введення прав промислової власності в господарський оборот та сформулювати відповідні пропозиції щодо вдосконалення чинного господарського законодавства України.

Наукова новизна результатів дисертації, відображена у висновках, положеннях, пропозиціях, які виносяться на захист, полягає в тому, що представлена робота представлена як перше дослідження у вітчизняній доктрині господарського права, як системна наукова робота з вивчення правового забезпечення введення прав промислової власності в господарський оборот. Звичайно, не можна не визнати, що як в теорії господарського права, так і в теорії права інтелектуальної власності окремі аспекти господарського обороту об'єктів промислової власності розглядалися в контексті розгляду проблематики договірних відносин,

розкритті суті об'єктів промислової власності, захисту прав промислової власності тощо, але у запропонованому у даному дослідженні вигляді та піднятих питаннях робота дійсно характеризується новаційним характером, що засвідчує новизну одержаних результатів.

Так, дисертантом уточнено, що в господарський оборот у якості об'єкта обороту вводяться «права промислової власності» як сукупність майнових прав на об'єкти промислової власності, вартісного характеру, що мають цінову визначеність, є оборотоздатними і складаються з визначених законом правомочностей правовласника. Автором конкретизовано, що права промислової власності, враховуючи функціональне призначення об'єктів промислової власності, залучаються саме до господарського обороту, тобто в господарсько-правові відносини (стор. 89-90).

Важливим здобутком дисертанта серед визначених ним концептуальних засад розвитку науки господарського права, є висновок, що «в господарському обороті у сфері промислової власності слід розрізняти: 1) введення в оборот прав промислової власності як реалізацію правомочності розпорядження цими правами; 2) введення в оборот матеріальних благ як реалізацію правомочності використання об'єкта промислової власності, тобто першого введення у оборот продукту, виготовленого із застосуванням об'єкта промислової власності». На підставі цього дисертантом вперше обґрунтовано визначення поняття «господарський оборот у сфері промислової власності» як «сукупність господарських зобов'язальних відносин, що виникають в процесі введення в оборот прав промислової власності, а також продуктів, виготовлених із застосуванням об'єктів промислової власності» (стор. 90-91).

Новаційним є підхід щодо визначення поняття «введення прав промислової власності в господарський оборот» як «сукупності господарських зобов'язальних відносин у сфері господарювання, в яких відбувається розпорядження майновими правами на об'єкти промислової власності на підставі господарських договорів та інших правочинів» (стор.

91).

У роботі справедливо приділено значну увагу дослідженню способам і правовим формам введення прав промислової власності до господарського обороту, а саме уточнено такі способи: передання права на використання об'єктів промислової власності; відчуження прав промислової власності; застава прав промислової власності; внесення прав промислової власності до статутного капіталу товариства із зазначенням, що наведений перелік не є вичерпним. Також автором аргументовано, що кожен спосіб введення прав промислової власності в господарський оборот опосередковується відповідною правовою формою. Уточнено, що «правова форма введення прав промислової власності в господарський оборот – це зовнішнє правове оформлення зав'язків учасників господарських правовідносин щодо розпорядження майновими правами промислової власності у вигляді договору або іншого правочину» (стор. 91-92).

Ряд отриманих результатів свідчить про удосконалення положень, пропонованих теорією господарського права та чинного законодавства. Зокрема, дисертантом удосконалено підхід, відповідно до якого при введенні в господарський оборот прав промислової власності кожний суб'єкт господарювання зобов'язаний вести бухгалтерський облік цих прав як нематеріальних активів для забезпечення достовірності відображення в бухгалтерському обліку інформації про фінансовий стан, а також оптимізації бази оподаткування на підприємстві. Позитивним є доопрацювання автором критеріїв, за якими права промислової власності визнаються нематеріальними активами, а саме: можливість ідентифікації, відсутність матеріальної форми, здатність приносити економічну вигоду в майбутньому, вартісний характер, контроль, строк використання (стор. 92).

Розроблено напрями удосконалення законодавства в сфері введення прав промислової власності в господарський оборот, а саме: «1) законодавче визначення термінів у сфері введення прав промислової власності в господарський оборот; 2) законодавче закріплення невичерпного переліку

способів введення прав промислової власності в господарський оборот і змісту кожного з них; 3) уточнення правових форм введення прав промислової власності в господарський оборот; 4) законодавче закріплення істотних умов договорів, що опосередковують введення прав промислової власності в господарський оборот, положень про обов'язки сторін договорів» (стор. 93).

Автором, на підставі аналізу такого способу як передання права на використання об'єктів промислової власності, обґрунтовано, що істотні умови ліцензійного договору стосовно прав промислової власності поділяються на загальні, що відносяться до будь-якого ліцензійного договору, та спеціальні, які застосовуються залежно від виду об'єкту промислової власності. Уточнено положення щодо істотної умови ліцензійного договору «сплата винагороди», а саме, що за ліцензійним договором у сфері промислової власності сплата винагороди є істотною умовою, яка має бути узгоджена сторонами в ліцензійному договорі. Запропоновано спеціальну істотну умову для ліцензійних договорів про надання права використання торговельної марки, про надання права використання комерційної таємниці. Конкретизовано обов'язки ліцензіара та ліцензіата ліцензійного договору в сфері промислової власності (стор. 187-188).

Здобувачем конкретизовано, що конструкція договору комерційної концесії, передбачена ст. 366 ГК України, відповідає аналогічній в зарубіжному праві конструкції франчайзингу (договір комплексної підприємницької ліцензії) та відрізняється від конструкції договору комерційної концесії, передбаченого ст. 1115 ЦК України за предметом договору, а саме «сукупністю прав», що передаються (окрім прав на об'єкти промислової власності можуть передаватись і інші права, що виникають з відносин оренди, лізингу, надання послуг) та сферою застосування договору (стор. 189).

Автором уточнено, що для позначення способу введення прав промислової власності в господарський оборот, пов'язаного зі зміною правовласника, слід застосовувати термін «відчуження» прав промислової власності замість терміну «передання», який застосовується в чинному законодавстві. Обґрунтовано, що предметом відчуження у сфері прав промислової власності можуть виступати майнові права на об'єкти промислової власності виключно у повному обсязі (стор. 189).

Аргументовано, що застава прав промислової власності виступає одним із способів введення прав промислової власності в господарський оборот, враховуючи те, що укладення договору застави є підставою звернення стягнення на права промислової власності шляхом їх відчуження (зміни правовласника) у разі невиконання боржником основного зобов'язання. Конкретизовано, що застава майнових прав промислової власності потребує спеціального правового регулювання в частині закріплення спеціальних положень щодо предмету застави, реєстрації договору застави та обтяження заставою, процедури звернення стягнення на предмет застави. У зв'язку з цим слід позитивно оцінити виділені автором критерії, яким мають відповідати права промислової власності для передачі їх як предмету застави. Запропоновано позасудовий спосіб звернення стягнення на права промислової власності, як предмет застави шляхом укладення договору про задоволення вимог заставодержателя (стор. 190).

Дисертантом конкретизовано, що правові форми при передачі майнових прав промислової власності як вкладу до статутного капіталу залежать від часу їх внесення: 1) у зв'язку зі створенням товариства (рішення засновника (-ів) про створення товариства, договір про створення товариства); 2) у разі збільшення статутного капіталу діючого товариства (договір про внесення додаткового вкладу, акт приймання-передачі частки). Аргументовано запровадження обов'язкової незалежної професійної оцінки прав промислової власності (із залученням професійного суб'єкта оціночної

діяльності) при внесенні таких прав до статутного капіталу товариства (стор. 191).

Заслужують на увагу та позитивну оцінку також інші пропозиції автора, представлені в тексті роботи.

У цілому дисертаційне дослідження містить теоретичні розробки і практичні пропозиції, які характеризуються єдністю змісту, новизною, свідчать про особистий внесок дисертанта у науку господарського права.

Дисертаційне дослідження К.В. Оверковського виконано відповідно до основних положень Розділу 1 Стратегії розвитку наукових досліджень Національної академії правових наук України на 2016 – 2020 роки, затверджених Постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 3 березня 2016 року, а також Пріоритетних напрямів розвитку правової науки на 2016 – 2020 роки, затверджених загальними зборами Національної академії правових наук від 03 березня 2016 року. Дисертацію виконано в межах теми «Розвиток правової системи України: стан та перспективи» (державна реєстрація №0112U002868) та теми «Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи» (державна реєстрація № 0118U003140), за якими дисертантом здійснено теоретичну розробку поняття, проаналізовано способи та правові форми введення прав промислової власності в господарський оборот та обґрунтовано пропозиції щодо вдосконалення господарського законодавства у зазначеній сфері.

Дисертаційна робота за своїм змістом та формою відповідає встановленим нормативним вимогам та профілю спеціальності 081 - Право.

Окремі висновки, сформульовані у роботі, доведено до рівня пропозицій із внесення змін та доповнень до чинного законодавства. На підставі чого автором запропоновано проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо введення прав промислової власності в господарський оборот».

Крім того, положення дисертації можуть бути використані при підготовці підручників та навчальних посібників для студентів і аспірантів юридичних закладів вищої освіти, науково-практичних коментарів до кодексів та інших нормативно-правових актів України.

Наведені в дисертаційній роботі висновки, пропозиції та рекомендації можуть бути корисними у практичній діяльності суб'єктів господарювання. Так, окремі положення результатів дослідження рекомендовано до використання в практичній діяльності ТОВ «САМ-БІР», ТОВ «ВІНДОР ТРЕЙД». Також деякі висновки та пропозиції рекомендовано до використання в роботі Центрального відділу державної виконавчої служби у місті Вінниці Центрально-Західного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Хмельницький) (відповідні довідки приєднані до додатків дисертації).

Аналіз змісту **анотації** засвідчує її відповідність основним положенням, які викладено в тексті дисертації. Анотацію подано українською та англійською мовами. Вона є узагальненим коротким викладом основного змісту дисертаційного дослідження. Дисертантом стисло окреслено основні результати дослідження та зазначені положення наукової новизни. Анотація відповідає вимогам, встановленим п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 року №167, а також пунктом 2 Вимог до оформлення дисертації, затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40.

Повнота викладу наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, в наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації. Результати дисертаційного дослідження опубліковано в п'яти наукових статтях, з яких чотири – статті у фахових наукових виданнях України, одна стаття в науковому періодичному виданні держави, що

входить до Організації економічного співробітництва та розвитку та ЄС, а також п'яти тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

Опубліковані статті повною мірою відображають основні аспекти дисертаційного дослідження. Можна зробити висновок про оригінальність, самостійність та наукову новизну рецензованої роботи, використання автором власних підходів до розв'язання цілої низки питань.

Відсутність порушення академічної доброчесності. З аналізу змісту тексту дисертації вбачається дотримання дисертантом вимог академічної доброчесності. Дисертація Оверковського К.В. містить посилання на згадані автором у тексті джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, у т.ч. в частині самоплагіату; дотримано вимоги законодавства про авторське право.

У рецензованому дисертаційному дослідженні не виявлено ознак академічного плагіату, фальсифікації та інших порушень, що могли б поставити під сумнів самостійний характер виконаного автором дослідження.

Теоретичне та практичне значення результатів дослідження. Основна частина результатів, висновків та рекомендацій, представлених в дисертації К.В. Оверковського, має значення для науки господарського права, а їх реалізація буде сприяти удосконаленню правового забезпечення введення прав промислової власності в господарський оборот.

Теоретичні узагальнення, висновки і пропозиції, що викладені в дисертації, можуть бути використані для подальшого дослідження теоретичних проблем господарського права, права інтелектуальної власності; підготовки змін і доповнень до чинного законодавства в сфері введення прав промислової власності в господарський оборот; у практичній діяльності суб'єктів господарювання; правозастосовній діяльності судових органів у процесі вирішення спорів, щодо укладання, зміни, розірвання і виконання договору щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, комерційної концесії; при викладанні курсів з господарського

права, господарського процесуального права, права інтелектуальної власності; підготовці відповідних розділів підручників, навчальних посібників з вказаних дисциплін.

Зауваження за змістом дисертації. Поряд із наведеними вище позитивними характеристиками дисертаційної роботи, деякі її положення потребують додаткової аргументації або пояснень і можуть стати підґрунтям для подальшої дискусії.

1. Можна погодитися з уточненням дисертанта на стор. 89-90, що «в господарський оборот у якості об'єкта обороту вводяться «права промислової власності» як сукупність майнових прав на об'єкти промислової власності, вартісного характеру, що мають цінову визначеність, є оборотоздатними і складаються з визначених законом правомочностей правовласника». Водночас спірним є підхід автора, що «права промислової власності складаються з особистих немайнових та (або) майнових прав на результати науково-технічної творчості, визначені законом» (стор. 89). Адже не усі об'єкти права промислової власності відповідають поняттю результатів науково-технічної творчості. Наприклад, промисловий зразок згідно законодавства, це – «результат інтелектуальної, творчої діяльності людини в галузі художнього конструювання». Засоби індивідуалізації об'єктів інтелектуальної власності, які включають комерційні позначення, торговельні марки, географічні зазначення, також складно вважати результатами науково-технічної творчості. Відповідно, автору слід уточнити свою позицію щодо співвідношення понять «об'єкти права промислової власності» та «результати науково-технічної творчості».

2. Серед способів введення прав промислової власності до господарського обороту дисертант поряд із переданням права на використання об'єктів промислової власності, відчуженням прав промислової власності, внесенням прав промислової власності до статутного капіталу товариства, тощо, відносить також і заставу прав промислової власності (стор. 51, стор. 91). При цьому під поняттям «введення прав

промислової власності в господарській оборот» автор пропонує розуміти «сукупність господарських зобов'язальних відносин у сфері господарювання, в яких відбувається розпорядження майновими правами на об'єкти промислової власності на підставі господарських договорів та інших правочинів» (стор. 47, стор. 91). Однак застава за своєю правовою природою передбачає обмеження у розпорядженні предметом застави, які не повинні залежати від особливостей такого предмету. Це впливає, зокрема, зі змісту ст. 586 ЦК України, якою заставадавцю надається право користуватися предметом застави, але обмежується право на відчуження, передання в користування іншій особі або розпорядження іншим способом без згоди заставодержателя (якщо інше не передбачено законом чи договором). Відтак, пропонований підхід дисертанта стосовно віднесення застави прав промислової власності до способів введення прав промислової власності до господарського обороту потребує деталізації з метою приведення його у відповідність з чинним законодавством та в цілому з правовою природою інституту застави. Це навіть кореспондується з наступними позиціями дисертанта, який по ходу дослідження зауважує, що «не всі майнові права на об'єкти промислової власності можуть бути предметом договору застави» (стор. 146).

3. На стор. 97 дисертації автор, уточнюючи предмет ліцензійного договору, наголошує, що «в ньому має бути визначений конкретний об'єкт промислової власності, право на використання якого надається за даним договором, при чому враховуючи, що здебільшого об'єкти промислової власності набувають чинності з моменту їх реєстрації, то стосовно таких об'єктів слід зазначити в договорі номер та дату документа, що посвідчує виключне право (патент, свідоцтво)». По-перше, з моменту реєстрації набувають чинності по суті права на об'єкти промислової власності, хоча відповідні державні реєстри містять перелік об'єктів права інтелектуальної власності. Так, у Законі України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» з урахуванням останніх змін зазначено, що «набуття права на

торговельну марку засвідчується свідоцтвом» (ч. 3 ст. 5). Згідно Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» пріоритет, авторство і права на винахід та корисну модель засвідчуються патентом» (ч. 4 ст. 6).

По-друге, потребує уточнення вислів автора про те, що «здебільшого об'єкти промислової власності набувають чинності з моменту їх реєстрації». Це твердження буде відповідати дійсності, якщо об'єкти інтелектуальної власності розмежовувати лише на об'єкти авторського та суміжного права та об'єкти промислової власності. Однак не відмежовуючи від останніх так звані нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності, до яких у праві інтелектуальної власності відносять комерційні таємниці, сорти рослин, породи тварин, раціоналізаторські пропозиції тощо (які автор дисертації відносить до об'єктів промислової власності). Стосовно останніх, то дійсно, не кожний із зазначених об'єктів потребує реєстрації для його визнання. Якщо ж говорити про об'єкти патентного права та засоби індивідуалізації, то вони є об'єктами, що потребують реєстрації.

По-третє, автору було би доцільно згадати про особливості, обумовлені пріоритетом подання заявок на відповідні об'єкти промислової власності. Адже якраз наявність права пріоритету стосовно тих об'єктів промислової власності, де воно застосовується (винаходи, корисні моделі, торговельні марки тощо), дозволяє на практиці укладати договори, в яких предметом виступає об'єкт, який ще не набув реєстрації, але стосовно якого подано заявку та застосовано право пріоритету, із відкладальною умовою.

В цілому, наведені зауваження спрямовані на кінцевий висновок, що дисертанту слід більш чітко підходити до формулювань та позицій, пропонованих у дисертації.

4. Підтримуючи в цілому позицію автора щодо пропонованих способів внесення прав промислової власності до статутного капіталу господарського товариства, а саме шляхом повного відчуження майнових прав товариству або шляхом передачі права користування такими правами на

певний строк (стор. 190-191), вважаємо, що більш детального розкриття вимагає питання, що має відбуватися зі статутним капіталом товариства по закінченні строку дії відповідного договору (ліцензійного договору або договору комерційної концесії, як пропонує автор). Адже на практиці така ситуація нерідко сприяє породженню конфліктів (зокрема, у частині засновнику(учаснику) товариства нести відповідальність за його зобов'язаннями в межах статутного капіталу).

Водночас викладені зауваження не знижують загальної позитивної оцінки дисертації і зумовлені, головним чином, складністю предмету наукового дослідження і існуючими прогалинами в теорії господарського права.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

За змістом і оформленням дисертаційна робота відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України. Публікації в достатній кількості опубліковано у виданнях, визначених МОН України для оприлюднення положень дисертацій.

Дисертація Оверковського Костянтина Володимировича «Правове забезпечення введення прав промислової власності в господарський оборот» за своїм змістом, актуальністю, новизною одержаних наукових результатів є самостійною завершеною науковою роботою, що містить суттєві положення для розвитку науки господарського права, які розв'язують актуальні господарсько-правові проблеми правового забезпечення введення прав промислової власності в господарський оборот. Робота виконана на достатньо високому теоретичному рівні, її зміст повною мірою розкриває тему дослідження. Наукові положення, висновки та рекомендації, що виносяться на захист, загалом є належним чином аргументованими, достовірними і новітніми. Дослідження має і практичну спрямованість, оскільки містить низку конкретних пропозицій щодо удосконалення чинного господарського законодавства.

Дисертація «Правове забезпечення введення прав промислової власності в господарський оборот» є першим комплексним дослідженням за відповідним науковим напрямом і відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, в тому числі вимогам, передбаченим пунктом 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 року №167, а її автор **Оверковський Костянтин Володимирович** заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Офіційний опонент:

доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України,
в.о. директора Інституту права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

О.П. Орлюк

Підпис д.ю.н. Орлюк О.П. затверджую:

25 вересня 2020 року

ПІДПИС ЗАС-1.498
ВЧЕРНЬ СЕКРЕТАР НДЧ
КАРАУЛЬНА Н.В.
2020Р.
25.09

